

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/14/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111233801
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8111233801.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Romana Tótha a JUDr. Jozefa Škraba v právnej veci žalobcu: GENERAL FACTORING, a.s., so sídlom Košická 56, Bratislava, IČO: 35 838 825, zastúpený advokátskou kanceláriou HMG & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefanovičova 12, Bratislava, IČO: 35 885 459, proti žalovaným: 1/ C. K., nar. X.X.XXXX, bývajúcí vo C. C., I. X. XX, 2/ E. K., nar. X.X.XXXX, bývajúca vo C. C., I. X. XX, 3/ S. T., nar. XX.X.XXXX, bývajúcí v N., I. XX, zastúpený opatrovníčkou E. V., súdnou tajomníčkou Okresného súdu C. R., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, Petrovská 10, Skalica, IČO: 42 264 154, o zaplatenie 4.723,42 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 8C/57/2012-96 zo dňa 16.10.2012, jednomyseľne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výroku o trovách konania.

N e p r i z n á v a žalovaným náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie sumy nad 4.023,42 eur, ako aj v časti o zaplatenie úroku vo výške nad 10,70 % ročne z istiny 3.254,98 eur od 9.1.2008 do zaplatenia, ako aj v časti o zaplatenie úroku z omeškania nad 6 % ročne z istiny 3.254,98 eur od 9.1.2008 do zaplatenia zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V dôvodoch tohto rozsudku uviedol, že žalobca sa domáhal proti žalovaným v 1. - 3. rade zaplatenia sumy 4.723,42 eur spolu s úrokom vo výške 17,50 % ročne a úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 3.254,98 eur od 9.1.2008 do zaplatenia, a to titulom nesplateného spotrebiteľského úveru. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav, podľa ktorého právny predchodca žalobcu, Poštová banka a.s., a žalovaní v 1. a 2. rade uzavreli dňa 28.12.2004 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovaným v 1. a 2. rade poskytnutý úver vo výške 3.319,39 eur s úrokovou sadzbou vo výške 17,50 % ročne. Na zabezpečenie úveru právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovaným v 3. rade Ručiteľskú listinu zo dňa 28.12.2004, v ktorej žalovaný v 3. rade vyhlásil, že uspokojí pohľadávku veriteľa, ak tak neurobia dlžníci. Žalovaní v 1. a 2. rade svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy o úvere neplnili, v dôsledku čoho v zmysle čl. IV. bod 2 Všeobecných obchodných podmienok k zmluve o spotrebiteľskom úvere, sa stal úver predčasne splatným dňa 29.4.2005. Žalobca nadobudol vyššie uvedenú pohľadávku od veriteľa INVEST-KAPITAL, a.s., so sídlom Hattalova 12/C, Bratislava na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 8.1.2008, ktorý nadobudol predmetnú pohľadávku od pôvodného veriteľa Poštová banka a.s., so sídlom Prievozská 2/B, Bratislava na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.1.2006. V priebehu konania žalovaní v 1. a 2. uhradili žalobcovi sumu

700,- eur. Žalobca písomným podaním zo dňa 27.9.2012 zobral žalobu v časti 700,- eur istiny späť, rovnako aj v časti úroku z omeškania nad 6 % z istiny 3.254,98 eur od 9.1.2008 do zaplatenia a v časti úroku vo výške nad 10,70 % ročne z istiny 3.254,98 eur od 9.1.2008 do zaplatenia. Na pojednávaní dňa 6.9.2012 žalovaní v 1. a 2. rade zhodne uviedli, že sú ochotní zaplatiť žalobcovi sumu 4.800,- eur v mesačných splátkach vo výške 100,- eur. Písomným podaním zo dňa 2.10.2012 opatrovníčka žalovaného v 3. rade vzniesla námietku premlčania. Na pojednávaní dňa 16.10.2012 žalovaní v 1. a 2. rade vzniesli námietku premlčania. Žalobca na tom istom pojednávaní poukázal na uznanie nároku žalobcu zo strany žalovaných v 1. a 2. rade, keďže v priebehu konania prezentovali, že chcú zaplatiť požadovanú sumu a dožadovali sa určenia splátok. Žalobca mal preto za to, že došlo k platnému uznaniu záväzku.

Súd prvého stupňa ďalej v rozhodnutí citoval ust. § 52 ods. 1 - 4, ust. § 53 ods. 1, ust. § 100 ods. 1, ust. § 101, ust. § 524 ods. 1, 2, ust. § 546, ust. § 558 Občianskeho zákonníka. Poukázal na ust. § 96 ods. 1 O.s.p. v súvislosti s čiastočným späťvzatím návrhu a ďalej sa zaoberal námietkou premlčania.

Z vykonaného dokazovania mal za to, že žalovaní v 1. - 3. rade postupne v priebehu konania vzniesli námietku premlčania. Z písomného podania žalobcu zo dňa 6.7.2012 jednoznačne vyplýva, že splatnosť celého dlhu žalovaných nastala dňom 29.4.2005, rovnako aj výzva na splatenie dlhu zo dňa 29.4.2005 bola zaslaná všetkým žalovaným. Teda nasledujúcim dňom 30.4.2005 začala plynúť premlčacia doba, kedy mohol žalobca, resp. jeho právny predchodca uplatniť svoje právo na zaplatenie pohľadávky titulom Zmluvy o spotrebiteľskom úvere prvýkrát. Žaloba bola podaná na súde dňa 1.12.2011, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Nakoľko žalovaní v 1. - 3. rade dôvodne vzniesli námietku premlčania uplatneného nároku, súd na ňu musel prihliadať a nemohol žalobcovi premlčané právo priznať, a preto žalobu zamietol v celom rozsahu. Námietka žalobcu o uznaní dlhu žalovanými v 1. a 2. rade v priebehu konania, kedy prezentovali svoju ochotu dlh žalobcovi uhradiť v splátkach, nie je dôvodná. Takto prezentované vykonanie uznania dlhu nezodpovedá písomnej forme vyžadovanej v ust. § 558 Občianskeho zákonníka a taktiež tu nebola preukázaná ani vedomosť žalovaných v 1. a 2. rade o premlčaní pohľadávky žalobcu v čase, kedy mali podľa neho žalovaní svoj dlh uznať. Z uvedených dôvodov súd žalobu v dôsledku účinnej námietky premlčania zo strany žalovaných v 1. - 3. rade zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 146 ods. 2 O.s.p. s tým, že úspešní žalovaní si trovy konania neuplatnili.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol tento zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania uviedol, že pokiaľ ide o rozsah odvolania, týka sa to výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a tiež výroku o trovách konania. Žalobca nesúhlasil so záverom, že uplatňovaný nárok žalobcu je premlčaný a to preto, lebo žalovaní v 1. a 2. rade svoj záväzok uznali pred súdom a to svojim výslovným vyjadrením na pojednávaní dňa 6.9.2012. V tejto súvislosti poukázali aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Obo/380/98, podľa ktorého, ak účastník počas konania uznať pred súdom nárok uplatnený žalobou alebo jeho základ podľa § 153a ods. 1 O.s.p., nemôže už toto uznanie neskôr účinne odvolať. Vo vzťahu k určitosti prejavu uznania záväzku žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cz 60/91, podľa ktorého požiadavka určitosti uznávacieho prejavu v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka čo do dôvodu a výšky je splnená aj bez výslovného použitia výrazu „uznanie dlhu“, ak z okolností prípadu je nepochybné, že išlo o uznávací prejav. Zároveň žalobca poukázal na vadu postupu súdu prvého stupňa, nakoľko súd uznanie dlhu žalovanými v 1. a 2. rade zachytené v zápisnici z pojednávania mal predložiť žalovaným v 1. a 2. rade na podpis, avšak súd takto nepostupoval. V tomto postupe videl vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Písomná forma uznávacieho prejavu bola v danom prípade zachovaná, nakoľko uznávací prejav žalovaných v 1. a 2. rade bol zachytený v zápisnici z pojednávania zo dňa 6.9.2012. Žalobca nesúhlasil s tým, aby námietka premlčania bola posúdená podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalobca mal za to, že v konkrétnom prípade ide o obchodno-záväzkový vzťah, ktorý je potrebné podriaďiť režimu Obchodného zákonníka. Úverová zmluva je typ zmluvy, ktorý Obchodný zákonník zaraďuje medzi absolútne obchodné záväzkové vzťahy v ustanovení § 261 ods. 3 písm. d/. Uvedené ustanovenie je kogentným ustanovením, z čoho vyplýva, že zmluvné

strany si nemôžu dohodou vylúčiť aplikáciu Obchodného zákonníka na predmetný zmluvný vzťah. Zmluva o úvere je zmluvným typom upraveným v Obchodnom zákonníku a ani samotná skutočnosť, že niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka sa môžu použiť na predmetný vzťah, nezakladá sa tým občianskoprávny charakter vzťahu. Žalobca nesúhlasil s právnym posúdením predmetnej úverovej zmluvy ako spotrebiteľskej zmluvy a to s poukazom na to, že zmluva o úvere bola uzavretá dňa 28.12.2004, pričom ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.2004 do 31.12.2007 uvádzalo medzi spotrebiteľské zmluvy kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami na jednej strane bol dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ. Táto úprava nezaradila medzi spotrebiteľské zmluvy úverovú zmluvu. Žalobca zdôraznil, že splatnosť úveru nastala 29.4.2005 a po postúpení pohľadávky žalovaní uhradili na účet žalobcu viacero platieb a to 16.3.2009 sumu 250,- eur, ďalšiu sumu 28.2.2011 vo výške 50,- eur, 3.8.2012 sumu 700,- eur. Prvá z vyššie uvedených platieb bola zaplatená ešte pred uplynutím obchodnoprávnej premlčacej doby 4 rokov, ktorá by uplynula až 29.4.2009, pričom prvá platba bola zaplatená už dňa 16.3.2009, preto išlo o plnenie na nepremlčaný záväzok, a teda touto platbou nastali účinky ust. § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka.

Žalovaní vo svojom vyjadrení na odvolanie žalobcu trvali na námietke premlčania a navrhli rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Opatrovníčka žalovaného v 3. rade ponechala rozhodnutie na odvolacom súde.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.. Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a vyvodil z neho aj náležitý právny záver. Pokiaľ ide o odvolacie námietky, treba v súvislosti s charakterom zmluvy povedať, že predmetná zmluva bola uzavretá ako zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a preto niet pochyb o tom, že táto zmluva má spotrebiteľský charakter, teda, že aj z hľadiska premlčania je treba túto posudzovať podľa Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ ide o odvolaciu námietku súvisiacu s uznaním záväzku na pojednávaní dňa 6.9.2012, je treba súhlasiť s názorom žalobcu pokiaľ ide o požiadavku písomnej formy hmotnoprávneho úkonu urobeného v súdnom konaní s tým, že požiadavka tejto písomnej formy hmotnoprávneho úkonu urobeného vo vzťahu k súdu je splnená aj tým, že ústny prejav účastníka je uvedený v súdnom protokole (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 3046/2000). Nemožno však súhlasiť s tým, že tento prejav znamená uznanie záväzku, a to v kontexte, v akom bol tento prejav urobený, pretože jednoduché vyjadrenie sa k návrhu žalobcu neznamená v prípade súhlasu so žalobným návrhom súčasne aj uznanie v zmysle § 558 alebo § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z obsahu zápisnice totiž jednoznačne vyplýva, že po tom, čo žalobca zobral žalobu sčasti späť, sa k uvedenému návrhu vyjadrili žalovaní v 1. a 2. rade a toto ich vyjadrenie nemá charakter uznania práva v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka a to v tom zmysle, že by toto právo bolo uznané čo do dôvodu a výšky. Preto prejav žalovaných v 1. a 2. rade treba považovať len ako ich vyjadrenie k návrhu žalobcu. Pokiaľ ide o žalovaného v 3. rade, tu je treba poukázať na ust. § 548 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého uznanie dlhu dlžníkom je účinné voči ručiteľovi len keď s ním vysloví súhlas. To znamená, aj keby uznanie dlhu dlžníkom bolo účinné, tak účinné voči ručiteľovi je len vtedy, keby s týmto uznaním vyslovil súhlas, čo v konaní nebolo preukázané. Pokiaľ ide o ďalšiu odvolaciu námietku súvisiacu s postupným platením úveru so zreteľom na to, že tento právny vzťah súd posúdil ako občianskoprávny vzťah, neprichádza do úvahy aplikácia ust. § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka. Navyiac aj v tejto súvislosti je treba zdôrazniť, že čiastočné plnenie záväzku má účinky uznania zvyšku dlhu len vtedy, ak z neho možno usudzovať, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku. Z čiastočného plnenia záväzku žalovanými v 1. a 2. rade nemožno samo osebe usudzovať, že týmto plnením uznali aj zvyšok záväzku. Táto úvaha by však platila len v prípade, že by sa právny vzťah riadil Obchodným zákonníkom.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku s tým, že úspešným žalovaným náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože takýto nárok si neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.